

สารบัญ

หัวข้อ	หน้า
หน้าอำนวยการ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อ	ง
Abstract	ช
สารบัญ	ญ
สารบัญตาราง	ฐ
สารบัญแผนภูมิ	ด
บทที่ 1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	8
กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
สมมุติฐานของการวิจัย	9
ขอบเขตของการวิจัย	9
นิยามศัพท์เฉพาะ	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	11
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
การปฏิรูปการศึกษา	14
ความหมายของการปฏิรูปการศึกษา	14
วัตถุประสงค์ของการปฏิรูปการศึกษา	15
นโยบายปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ	17
การดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ	19
การปฏิรูปการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	21
กระบวนการจัดการเรียนการสอน	22

หัวเรื่อง	หน้า
ความหมายและความสำคัญของกระบวนการเรียนการสอน	22
ความหมายของการเรียน	36
ลักษณะของการเรียนรู้	36
องค์ประกอบของการเรียนรู้	37
ความหมายของการสอน	39
ลักษณะของการสอน	40
องค์ประกอบของการสอน	43
แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอน	45
การปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอน	55
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	63
งานวิจัยในประเทศ	63
งานวิจัยในต่างประเทศ	66
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	68
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	68
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	69
การเก็บรวบรวมข้อมูล	71
การจัดกระทำวิเคราะห์ข้อมูล	72
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	73
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	74
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	74
การวิเคราะห์ข้อมูล	74
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	125
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	125
สมมติฐานของการวิจัย	125

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University

หัวเรื่อง	หน้า
ขอบเขตของการวิจัย	126
สรุปผลการวิจัย	126
อภิปรายผล	130
ข้อเสนอแนะ	135
บรรณานุกรม	137
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	144
ภาคผนวก ข คุณภาพของแบบสอบถาม	154
ประวัติย่อของผู้วิจัย	157

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	69
2 ปฏิทินการดำเนินงานเก็บรวบรวมข้อมูล	72
3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม	76
4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	82
5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญเหตุการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา	88
6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง	93

ตารางที่	หน้า
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา	98
8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้และใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้	103
9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลาสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ	108
10 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยโดยรวมของการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด	113
11 การเปรียบเทียบรายคู่ค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัยจังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวม	114

ตารางที่	หน้า
12 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	115
13 การเปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	116
14 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญเหตุการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา	117
15 การเปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ดด้านฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญเหตุการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา	118
16 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง	119

ตารางที่	หน้า
17 การเปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสถานการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง	120
18 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ ได้อย่างสัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา	121
19 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้และใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้	122
20 การเปรียบเทียบรายค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ดด้านส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้และใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้	123
21 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการดำเนินงานปฏิรูปกระบวนการเรียนการสอนตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเกษตรวิสัย จังหวัดร้อยเอ็ด ด้านการจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ตลอดเวลา สถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ	124

ตารางที่	หน้า
22	ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ 155
23	ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามเป็นรายด้าน 156

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 แนวการจัดการศึกษา	3
2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน	69

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
Rajabhat Mahasarakham University